

آیا عراق وی - یتنام دیگری است؟

نویسنده‌گان: هاری مک‌گاف، جان بلامی فستر و رابرت دبلیو. مک چیزی،
فارسی ایرج فروزنگاو

بیگرینگ در لوسانچلس تایمز ۲۰۰۴ مارس ۳۰، زیر عنوان «عراق را بالای سیاستها نگاهدارید» نوشته شد: هر دو حزب جمهوریخا و دمکرات باید به همین دلایل «در جریان بمانند». افزونتر، عراق باید بیرون از سیاستهای نیس جمهوری نگاهداری شود...

درس عده‌ئی که طبقه‌ی حاکم، گوئی از جنگ فراگرفته این است که به یک نیروی بسیار بزرگتر نظامی می‌باشد، مقایسه‌ی عراق با جنگ وی یتنام است که اکنون در رسانه‌های ک.م. امری عادی شده. در تلاشی نویسنده برای متوقف کردن این امر، بوش در یکی از مصاحبه‌های مطبوعاتی نادرش اعلام کرد که ذکر ساده‌ی وی یتنام همچون شبیه یا سنجش پذیر با جنگ کنونی نا-میهن - پرستانه است و رسوا - کننده‌ی نیروها. با این حال، مسئله بر جای خود می‌ماند و اشغال عراق را طرح می‌کند. بنگریم تا چه درجه عراق «وی یتنام» دیگری کار آمدتر سیاسی. Bruce Nussbaum در صفحه سردبیر «بیزینس ویک» نوشت:

در واشنگتن انکار می‌شود که رزم - آمانی نظامی در عراق، مکتب رامسفلد، یک شکست است.

بهترین امید برای تاسیس یک مردم‌سالاری عراقی استوار، در کار آوردن آموزه‌ی کار Colin Powell است. استوار بر نیروی درهم شکننده‌ی شکل گرفته با هدفهای بسیار روشن سیاسی و یک

زرم - آمانی بروند - رونده‌ی ویژه، امروز در عراق دو چیز کم است. پوتین‌های بسیار کم روی

زمین، قانونی بودن بسیار کم برای امریکا و شورای دولتی اداره کننده‌ی برگزیده‌اش، هدفهای

به تنهایی، تلفات جنگی ک.م. در عراق از آغاز حمله به بغداد زیادتر بود... هیچ راه حل سیاسی استواری در

عراق برای طبقه‌ی فرمانروای ک.م. ممکن به نظر نمیرسد. یک راه حل نظامی هم در این جنگ و اختلاف موجود

نیست. و ک.م. چنان که مشاهده می‌شود، هیچ رزم آمانی خورجی هم در پیش ندارد... در چنین اوضاع و

احوالی، مسئله شکست، بار دیگر سربزمی‌کشد، مواردی با وی یتنام. هرچند وضع جهان به شگرفی دیگرگون

شده است، فرد نمیتواند از یادآوردن نوشه‌ی Chinese People's Daily از ۱۹۶۶ خودداری کند: «هرچه

بیشتر ایمپریالیزم ک.م. نیرو درون آسیا بیاندازد، آن نیرو بیشتر در گل و لجن زار فرو بیورد و گوری که آن برای

خود می‌کند، ژرف‌تر خاهد بود.» نقل شده در نیویورک تایمز. ۱۹۶۶ آوت ۳۱.

چنان بازگشته بآموزه‌ی پاول به چیم بالا بردن سنگین نیروهای نظامی در عراق است. ک.م. به طور جاری

هیچ تردیدی نیست که طبقه‌ی فرمانروای ایمپریالیزم ک.م. به واقع از شباهت نسبی با وی یتنام آگاه است و

میداند که ایمپریالیزم کشورش با بدختی دیگری رویروست، که فقط هنگامی سخت‌تر و سنگین‌تر می‌شود که

وضع در عراق بماند. در ۲ آوریل ۱۹۷۰، در یک لحظه‌ی بحرانی در جنگ وی یتنام، ستار فولبرایت، رئیس

کمیته‌ی روابط خارجی سنا اعلام کرد که دشمن «نمیتواند ما را بیرون هندوچین براند. لیکن آنها میتوانند یا

گزینش اشغال کامل سرزمین خود از سوی ما و با یکباره بیرون رفتن ما از کشورشان را به ما تحمیل کنند.» این

معما یا تکنگی اصلی را که ک.م. در جنگ ری یتنام تجربه کرد، نشانید. ک.م. قادر بود هرچه بیشتر به اعماق

وی یتنام پیش برود، و پیش رفت. لیکن سرانجام در اثر شکست‌های روساروی مقاومتی سرخست و

آشتبانی ناپذیر، یکپارچه خارج کرد. نتیجه‌ی که در خانه نیز از سوی جنبش توده‌ئی ضد - جنگ تقویت

می‌شد. یک گزینش نا - گواره‌ی همانندی نیز امروز ک.م. با در عراق رویروست. تشدید بزرگ جنگ از سوی

توده‌های جهانی پذیرش - پذیر نیست، در بردارنده‌ی جمیعت متحدان بزرگ ک.م. و بسیار بیشتر غیر - قابل

پذیرش از سوی توده‌ی مردم ک.م. بیرون آمدن یکپارچه بزرگ طبقه‌ی حاکم ک.م. پذیرش - پذیر

نیست، که از آن خسارات واقعی دیده است و نگران قدرت امریکاست. در این شرایط نوعی تشدید جنگ نیز،

احتمالاً به نظر می‌رسد، به رغم واکنش جهانی که به دنبال خاهد داشت.

نظر عمومی بر جستگان قدرتمند ک.م. در گزارشی زیر عنوان «عراق» یک سال دیرتر از سوی «شورای

روابط خارجی» علی شد. تهیه کننده‌گان عبارت بودند از جیمز شلزینگر وزیر دفاع سابق، ثوماس پس کرینگ

سفیر کبیر سابق ک.م. در روسیه... نویسنده‌گان گزارش نیز شخصیت‌های بالای سیاست خارجی ک.م. بودند،

جین Corporation Rand Kirkpatrick و جیمز ف. Dobbins... گزارشی روی نیاز ک.م. بر حفظ وضع و

ماموریت «رزم - آمایانه» در عراق حتا در یک چهارچوب «انتقال قدرت»، اصرار میورزید تا ۱) از دخالت

همسایگان عراق جلوگیری کند، ۲) «دوام رادامه‌ی تولید و تحويل نفت را در درازمدت تضمین نماید» ۳) از

«بیدائی یک دولت ناتوان که میتوانست پناهگاهی برای جنایتکاران و آدمکشان تهیه کند» جلوگیری نماید و

۴) پرهیز از یک «شکست سیاسی» ک.م. همراه «از دست دادن قدرت و نفوذ در ناحیه». چنان که شلزینگر و

میلیارد دلار به ارتش جدید عراق اختصاص داده است، تا این تاریخ تنها کمتر از ۴۰۰۰ سرباز تربیت کشته است. نیمی از گردن اول، ارتش جدید، به دلیل ناکافی بودن دستمزد آن را ترک کرد. هنگام که گردن دوم نیرو برای کمک به جنگ با مقاومین عراقی فراخانده شد، بسیاری از سربازان مبارزه را رد کردند، و گفتند جنگ با دشمنان خارجی عراق را امضا کرده‌اند نه جنگ با عراقیها را. (وال ستیرت ۲۴ آوریل ۲۰۰۴).

یکی از مسائل بسیار جدی برای ایمپریالیزم ک.م. این است که بیشتر جمعیت عراق را همچون دشمن من رزم - آمایانه ک.م. می‌بیند و هیچ بخش موافق ایمپریالیزم نمی‌شناشد که بر آن تکیه کند. خلاف این امر ری یتنام روی داد، انجا که یک قرن استعمار فرانسه یک جمعیت شهری متوسط و طبقه‌ی بالا باقی گزارده که پس از رفتن فرانسویها با ک.م. همکاری کرد. ک.م. ارتش عراق را در آغاز اشغال، منحل گرداند، از آن که عوامل بعضی ای آن اعتماد نداشت. با این حال ک.م. میان بافتار قومی و مذهبی عراق هیچ هواداری ندارد خلاء سیاسی و نظامی ایجاد شده را پر کند. اکثریت شیعه نیز حتاً از دید سیاسی کمتر از سنتی‌ها برای ک.م. قیدیرش است... از آن که شیعه‌ها با دولت اسلامی بناد-گوا در ایران می‌بینند. ک.م. دهاد، شما، کشمیر، ساک:

کمبود دقیق نیروهای نظامی است. در اینجا نیز، سنجش با ویتنام پرهیز - یذیر نست. هر دو مگدان و
همهی این نکته‌ها، این واقعیت را مجسم میکنند که بزرگترین مانع نظامی ک.م. در اشغال عراق، یا
با یگاهی برای یک ارتش جدید عراق پیدا کند، ارتشی که از ک.م. پشتیبانی نماید و در نهایت از آن ک.م. باش
د بر سر نفت با ک.م. جنگ دارند. بی‌ریشه‌ی عمیق در یک بخش جمعیت، ایمپریالیزم ک.م. بسیار دشوار می‌

سوویزی در دسامبر ۱۹۶۹ در این زمینه نوشتند: ... بزرگترین ضعف ایمپریالیزم ک.م. دقیقاً کمبود نیروی انسانی نظامی است. جنگ ویست

... بزرگترین ضعف ایمپریالیزم ک.م. دقیقاً کمبود نیروی انسانی نظامی است. جنگ ویست نشان میدهد که امید یکبار گستردۀ قادر بودن به قرار دادن شکر دشناستی به جای نیروی انسانی امر جنگیدن علیه انقلاب یک خیال و توهّم است. ک.م. در حاضر حاضر، ۳/۵ میلیون نفر خدمات مسلح دارد (بزرگترین تاسیس نظامی در جهان)، و از این شماره، دست کم یک پنجم آ مستقیم یا غیر - مستقیم، وسیله‌ی جنگی در یک کشور کوچک، هزارها میل دورتر از ک. وابسته‌اند. بسیاری از باقیمانده میان بیش از ۲۵۰ مرکز نظامی پخش شده‌اند، جایگرفته در حد ۳۰ کشور، پیرامون زمین. با در نظر گرفتن این که ک.م. نقش پلیس جهانی را به خود بسته است پراکندگی کنونی ی منابع نظامی، فراهم شده با جنگ ویستنام و نظام جهانی پایگاهها ی ذخیره‌ی رزم - آمانی کوچک خطرناک برای تکامل در نواحی بحرانی، باقی میگارد.

در امپراتوریهای سرمایه‌داری زودتر، به ویژه آن بریتانیاًها و فرانسه‌ها، شکست دادن و حفظ نظر، پایش بر سرزمینهای دور داشت کرد، بی‌دست زدن به فراخانی به خدمت نظام و تشکیل ارتش از آنان در کشور، امکان‌پذیر بود. دلیل عمدۀ برای این کار، ضعف و ناتوانی مقاومت‌های مقاومت استعماری بود. اشتئن دسترسی آنان به سلاح‌های امروزین... و سربازگیری سربازان از میان بیکاران و آنها که با دستمزد داش کم استخدام شده بودند، در کشورهای سرمایه‌داری پیشرفت (جفت و برابر شده با ارتشهای ساده) باهم شده از سرزمینهای مستعمره). به هنگام جنگ وی یتنام، باری ک.م. هیچ آزادی گزینشی نداشت مگر کاء به فراخانی برای خدمت سربازی برای اجرای هدفهای ایمپریالیستی اش. دیگر تهضیمات مقاومت جهان از دیدگاه سیاسی نامتحد و به هم - ناپیوسته نبودند، ظرفیت آنان برای به دست آوردن سلاح‌های امروزی نداشت. هنوز ک.م. از خدمت سربازی همگانی، همچون وسیله‌ئی برای حفظ و نگاهداری امپراتوری گردان بود. پس از جنگ وی یتنام، که خطر تکیه به فراخانی برای خدمت سربازی را در یک جنگ ایمپریالیستی نامردی، نشانداده بود، ک.م. به یک ارتش کوچکتر، اما همه داوطلب، روی آورد... و با این ری که شکم دشناسه، نیاز به سربازان نداشت، امداد مکنند.

تنها در یک سال، عراق نشانداده است که این باورداشت، توهی بیش نیست. کل طرح ارتش داوطلبی حفظ و نگاهداری امپراتوری ک.م. زنده و مندرس است. طبقه‌ی حاکم ک.م. تقاضای گروههای

جنگنده‌ی بیشتری برای عراق دارد، و هیچ قدرت در دسترس وجود ندارد... ک.م. مداخله و کارآیی در عراق را با پشتیبانی همکار بسیار کوچکتر خود، بریتانیا، برگزیده است. یگانگی و پایان وضع پیشاپیش در یک گزارش بخش بودجه‌ی کنگره به کمیته‌ی نیروی مسلح ک.م. در ۵ نوامبر ۲۰۰۳، دیده شد. گزارش مینویسد: «ارتش فعال، نمیتواند یک نیروی اشغالگر را با حجم کنونی آن، پس از حدود مارس ۲۰۱۴، برای مدت بیش از یک سال، و بی کمک و تعویض نگاهداری کند.» برای حفظ وضع «ثابت» یا اشغال غیرمحدود، رویه‌ی نیروها باید در حد ۶۴۰۰ نگاهداری شود. تنها گزینش دیگر برای ک.م. جهت الگوهای چرخش، یک رشته اقدامات دیگر بود (وضع مالیات برای تامین قدرت ارتش و داوطلب آن، گرایش سنگین به نیروی دریایی، گارد ملی و واحدهای نیروی ویژه... (رشد نیروهای مزدور، در تاش قراردادهای خصوصی نظمی در عراق، اکنون به حدود ۲۰۰۰ میلیارد...) حتاً اگر نیروهای موجود، قرار بود حداقل گسترش یابد... بخش بودجه‌ی کنگره... آن را بیش از دو سوم رویه‌ی نیروی موجود افزایش نمی‌داد...

در چنین وضعی سنت، کمبود دقیق سریازان، که کنگره بار دیگر پیامهای درباره‌ی یادداشت مذکور میفرستد... این امر، همچون یک مورد منصفانه برای برابر کردن بار طبقه‌ئی جنگ است که هم‌اکتوں یکپارچه روی طبقه‌ی کارگر افتاده است - یا طبقه‌های متوسط و پایین فقیران.»

سناتر چاک هگل، نبراسکا، در NBC پرسید «چه کسی اکنون همه‌ی جنگ را اجرا می‌کند؟» بنا بر گفته‌ی هیگل جنگ برای «تپوریزم»، مردم - ترسانی، به احتمال یک ۲۵ سال جنگ ابداعی است» و این سان باید روی همه‌ی طبقه‌ها در جامعه بیافتد. Joe Biden، سناتر دموکرات دیلاویر، در همان برنامه اعلام کرد که ارتقش ک.م. بسیار کوچک است و به احتمان نمیتواند تا میزان قدرت مورد نیازش بالا آورده شود، مگر براساس یک خدمت سربازی همگانی... پتاگن، وزارت دفاع ک.م. دارد به آرامی سربازگیری می‌کند تا آنها را در جاهای در خور قرار دهد...

امیریکائیهای جوان نیاز دارند بدانند قطاری دارد می‌اید و آن میتواند بر روی نسل آنها، به همان شیوه که جنگ ویتنام زندگی ای آنان را که در «دهه‌ی ۶۰» بالغ شدند نابود کرد، حرکت کند (Toronto Star، ک.م. زن و اثر بازگشت به سر بازگیری نظامی را اندازه‌گیری می‌کند» ۲۲ آوریل ۲۰۰۴).

با دریافت این که جنگ عراق علیه ک.م. برگشته است، حتا پشتیبانان جنگ، اکنون تقاضا میکنند ک.م. یک رزم - آمانی خروج روشن، پیش گیرد. آن رزم - آمانی اکنون پیرامون طرح دلالی سازمان ملل برای انتقال قدرت به مقامات عراقی در ۳۰ ژوئن (۲۰۰۴) نامیده میشود. با این همه، دولت بوش خاطرنشان کرده است که قصد دارد «استقلال» عراق را، در هر انتقال قدرتی محدود نگاهدارد. برنامه های جاری ک.م. که دنبال تصویب آن از سوی شورای امنیت ملل متحد است، قدرت دولت نگهبان عراق را در وضع قوانین تازه یا تغییر قواتین موجود نفی میکند... دولت نگهبانِ جدید عراق همچنین از هرگونه قدرتی بر نیروهای مسلح عراق محروم است. فرماندهان ک.م. بر نیروهای ک.م. و عراق فرمان خاکند داد. دولت جدید عراق همچنین، به طور قطع، از پایش و نظارت بر پول عراق و درآمد نفت آن محروم خاکد بود. در ۲۷ آوریل جان د. Neghoponte ...

به تصریح حطاب فرد ته دوست نگهبانی هرگز، حق اینکه میگویند در این مدت برای منسته نیز نمایم. نشانه‌ی نگران و آشفته کننده در همه‌ی این برنامه‌ها این است که ک.م. در حال برقرار کردن یک دولت نگهبان در عراق، دارد میکوشد هزاران افسر ارتضی سابق بعثی را برای آفرینش یک هسته‌ی ارتضی عراقی، به کار گیرد تا هسته‌ی از یک ارتضی عراقی بیافرینند که بتوانند برای فروکوبی مقاومت ملی عراق به کار رود؛ و به صورت امکانپذیر بنیاد یک بنیاد یا مرکزی را درون کشور به وجود آورد که ک.م. بتواند روی آن حساب کند. این از میان بردن هرگونه سعی و تلاش است برای ایجاد یک فرایند سیاسی و دولتی ی پذیرفتی از سوی اکثریت شیعه، پدیده‌ی که ارج و مرکزیت همانند به فرایند مردم‌سالاری را در رزم - آمانی امریکائی زیر سوال میبرد. وابستگی ک.م. به مردم‌سالاری را بار دیگر شکنجه و خار - گردانی عراقیها در زندان ابوغریب و چاهای دیگر، زیر پرسش میبرد...

سیاسی در عراق را با انکار هرگونه قدرت اصیل از دولت مراقب نظم، هرچه زیادتر به تاخیر اندازد. هدفهای سیاسی و اقتصادی و نظامی ک.م. به هم پیوند یافته‌اند. تعقیب هدفهای اقتصادی و نظامی ایمپریالیزم ک.م. از هرگونه حل بحران سیاسی در عراق پیشگیری میکند... بنابر برنامه‌های موجود، عقب‌نشینی ک.م. هنوز سالهای دیگر در بی دارد.

تبليغات انجام شده، به رغم حمله‌ی ک.م. به عراق، با هدف متوقف ساختن عراق از کاربرد سلاحهای کشتار گروهی (که کشف شد عراق چنان سلاحهای ندارد) نبود، نه این که هدفی در زمینه‌ی آفرینش مردم‌سالاری در آن کشور داشت. انگیزه با هدف واقعی جنگ، گسترش نظارت و پایش ک.م. بود بر منابع نفت عراق - دومین ذخیره‌ی بزرگ نفت در جهان - و ایجاد یک حضور نظامی بزرگ ک.م. در عراق، به احتمال با شکل - گیری‌ی یک پایگاه نظامی همیشگی که تسلط ک.م. را بر کل خاورمیانه افزون سازد. حضور ایمپریالیزم ک.م. در عراق، همچنین تصور شده بود، قدرت آن را فراسوی خاورمیانه و درون آسیای مرکزی میپراکند، آسیای مرکزی‌ئی با ذخایر گرانواره‌ی نفت و گاز طبیعی اش! هر بوایندی که به پایش و نظارت دنباله‌دار ک.م. - از طریق درهم آمیختن ابزارهای اقتصادی، سیاسی و نظامی - بر ذخایر نفتی عراق، رهنمون تگردد، یک شکست سرمایه‌داری ک.م. محسوب خاهد گردید، از آنجاکه چنان پایش و نظارتی هم چنانکه قدرت جغرافیایی - سیاسی که آن را نمایش میدهد، یک هدف بزرگ حمله بود. این سان سپهبد Jay Garner، رئیس پیشین اشغال عراق، در گفتگو با BBC، در ۱۹ مارس ۲۰۰۴ اعلام داشت خصوصی کردن نفت و بالا بردن نمونه‌ی تازه‌ئی از اقتصاد - آزاد در عراق، در برنامه‌های اداری، بر همه‌ی امور دیگر مقدم بوده است، در بردارنده‌ی نه تنها دیگرگونیهای سیاسی، که هم‌چنین تامین برق و آب عراق.

برابر گفتار سپهبد گارنر، نمونه‌ئی که او، به هنگام اشغال عراق به کار گرفت، نقش ایمپریالیزم ک.م. بود در فیلی‌بین در آغاز سده‌ی بیستم، که یک پایگاه ذغال برای نیروی دریایی ک.م. بود، در جنگ سپانیا - امریکا و سپس فیلی‌بین - امریکا، که به نیروی نظامی امریکا اجراه داد قدرت خود را در آقیانوس کبیر و آسیا بگسترد. سپهبد کارنز گفت: «من میاندیشم... این یک فراسنجی یا شباهت بدیست، اما ما باید هم‌اکنون به عراق همچون ایستگاه تامین ذغال خود، در خاورمیانه بنگریم، آنجاکه گونه‌ئی حضور پیدا کرده‌ایم و به ما منافع رزم - آمایانه میدهد و پاره - زمانی خاهد گرفت، تا آن میزان که مردم عراق راضی گرددند ما میهمانانی در کشورشان باشیم... چنان تاراج و چپاول جنگی، که همچون ابزاری برای تامین برتری ک.م. بر جهان دیده و شناخته شده، به آسانی و در کوتاه مدت رها نخاهد شد. هرگونه دلیل وجود دارد بر این که ک.م. خاهد کوشید تسلط خود را بر عراق حفظ کند و عراق را از طریق درهم آمیختن وسائل نظامی اقتصادی و سیاسی، درون ک.م. نگاهدارد.

دلیل دیگری هم برای دنباله - گیری‌ی جنگ در عراق، از سوی ک.م. وجود دارد. هرچیز که همچون شکستی ظاهر گردد، «نشانه‌ی ویتنام» را باز میگرداند - اصطلاحی ساخته و پرداخته‌ی محافظه - کاران برای رجوع به رد مردمی و همگانی‌ی مردم امریکا در زمینه‌ی مداخله‌ی بزرگ نظامی در کشورهای جهان سوم، پس از شکست ویتنام. جنگ عراق چنان انگاشته شد که آخرین اکتشافها را در نشانه‌های ویتنام آشکار میکند و تامین و بازگرداندن کامل قدرت ایمپریالیزم ک.م. را. اکنون، ناگهان، فاجعه‌بارترین جنبه‌های جنگ ویتنام از دیدگاه ایمپریالیزم ک.م. (کمینگاههای فراوان چریکها، مقاومت همگانی‌ی بیرحمانه، تابوت‌های پرچم - زده و قصاوتهای ک.م.) بازگشت کرده‌اند. این از دست رفتن اقتصاد و باور - پذیری در زمینه‌ی قدرت ایمپریالیستی ک.م. از سوی آنان که در راس جامه‌ی ک.م. قرار دارند، همچون بزرگترین خطر که از سوی جنگ کنونی برپا شده، نگریسته میشود. هم‌چنین این پدیده، آخرین دلیل را، که ماشین جنگی ک.م. دشوار برای بازگشت میابد، نشانمیدهد، تازمانی که فرمولی برای توجیه ظاهربنی پیدا کند. همه‌ی اینها، نیروی فزاينده‌یی برای ادامه و حتا تشدید جنگ تولید میکند.

با این همه نیروهایی در کار است که در جهت دیگر میرانند. مهمترین اینها، مفأومت رشد - یابنده عراقی است. دیگری پاسخ منفی متحдан ک.م. است برای هرگونه بالا بردن جنگ. آخرین، پشتیبانی کاوش یابنده از جنگ است در خود ک.م. که میتواند به یک جنبش نیرومند ضد - جنگ در پایان و با افزایش جنگ، بدل گردد. در چنان لحظه‌ئی همانندی با جنگ ویتنام فرار - ناپذیر است. □